

SVJETSKI DAN DOWN SINDROMA

luni, 24 aprilie 2023

Jeste li znali da se svake godine 21. ožujka slavi Svjetski dan Sindroma Down (WDSD)?

Ovaj datum ima jedno vrlo o ito zna enje: odabran je tre i mjesec u godini zato što obilježava upravo jedinstvenost triplikacije (trisomije) 21. kromosoma koja uzrokuje ovaj sindrom. Po prvi put je ovaj dan proslavljen 2006. godine u Singapuru, a po evši od 2012. godine Ujedinjeni Narodi (ONU) službeno obilježavaju ovaj datum. Svrha ovog dana je pozvati sve države lanice i druge me unarodne organizacije da podignu svijest i informiraju javnost o trisomiji 21.

Svjetski dan Down Sindroma nastao je da bi svi mi slavili život, te jednakost. Ovaj dan ima malo dublje zna enje, baš po tome što je on nastao kako bismo podržali osobe s Downovim Sindromom, te jednakost: svi smo mi isti, pa bi zbog toga trebali imati ista prava, slobode i prilike.

Down Sindrom je kromosomska genetska bolest koja poga a gotovo jedno od tisu u djece u svijetu. Sindrom je prvi put opisao 1866. godine britanski lije nik John Langdon Down, po kome je sindrom i dobio ime. Godine 1959. francuski pedijatar i geneti ar Jerome Lejeune otkrio je da je Downov sindrom uzrokovan prisutnoš u dodatnog kromosoma 21, što je rezultiralo s ukupno 47 kromosoma, u usporedbi s normalnih 46 kod ljudi. Dakle, kromosomski par 21 sadrži jedan dodatni. Upravo je taj višak, taj kromosom nazvan “kromosomom ljubavi”. Downov je Sindrom poznat i kao trisomija 21. Stupanj invaliditeta razlikuje se od osobe do oso-be i teško je u trenutku ro enja procijeniti kako e se manifestacija ove bolesti razvijati u budu nosti. Downov Sindrom je doživotno stanje. Budu i da to nije bolest, nema lijeka.

Osobe s Downovim Sindromom imaju razli ite fizi ke zna ajke i karakteristike, a iako je Downov Sindrom trajan, ve ina njih može, uz pravilnu njegu, voditi normalan i aktivan život. Osim specifi nih fizi kih zna ajki, osobe s DS-om mogu se roditi s razli itim uro enim manama i imaju pove an rizik od razvoja višestrukih zdravstvenih stanja tijekom života. Ljudi koji su ro eni s Down Sindromom razvijaju se sporo i zaustavljaju se prije nego što dostignu ono što se smatra normalnom intelektualnom zreloš u. Intelektualna poteško a može biti blaga do umjerena. Djeca s Down Sindromom teže se razvijaju. Njihov govor se razvija kasnije i sporije nego u normalne djece i esto je ošte en, pa se teže može razumjeti. Osobe sa DS-om su ipak vrlo nježne, pune su života, ljubazne, pružaju i nam svakodnevno veliku dozu radosti, te prave iste ljubavi.

Simbol Dana sindroma Down su šarene arape. Zašto upravo šarene arape? Kromosomi su strukture koje se nalaze u ljudskom bi u i imaju malo udniji oblik, pa ako ih pogledamo na mikroskop sli ni su šarenim arapama. Nošenjem šarenih arapa skre e se pozornost javnosti na potrebu uvažavanja razli itosti, te na mogu nosti osoba s Down sindromom. Važno im je pružiti podršku kako bi se što bolje integrirale u društvo.

Svake godine odabrana je jedna tema za obilježavanje ovog dana, a za 2023. godinu tema je: “S nama, ne za nas”, na ovaj na in podržavaju i se to da osobe s invaliditetom imaju pravo da se s njima postupa pošteno i imaju iste mogu nosti kao i svi ostali, rade i s drugima na poboljšanju svojih života.

Diana Catici

